

stane. Pri tej zaroti je tudi neki tržan; ta naj bi pometal popreje pred svojim pragom in pokazal duri gospodu „vasujočemu“, kateri popoldne dol po štengah pricaplja in mora v njegovej hiši vsled slabosti prenočiti, kadar ni gospodarja doma. Lepa reč!?

Zunanje novice.

Papeževe besede. Papež Pij X. se je pred kratkim jasno izrazil, da ne trpi vtikanja katoliških knjig in časnikov v politiko in tudi ne takega krščanske demokracije. Biti imajo svojim škofom pokorni ter se naj po njih nasvetih ravnajo, sicer bodejo iz sv. katoliške cerkve izobčeni. Vidi se iz tega jasno, da miroljubnim cerkvenim knezom neprestane hujskarije in spletkarije posameznih nemirnežev že tudi prese-dajo in da niso voljni temu počenjanju nadalje mirno svoj tok pustiti. Kakor sta krepko in odločno nastopila Zagrebčki nadškof dr. Posilovič in pa tudi papež sam, take odločnosti v tej neznosni zadevi se nadejamo v kratkem tudi od drugih cerkvenih dostojanstvenikov.

Nepričakovane težave pri zgradbi železnice skozi Karavanke so nastale pri vrtanju predora med Koroškim in Kranjskem. Delavci so prišli namreč na tako mehke in rušljive plasti, da bodo zaradi narejanja neobhodno potrebnih varstvenih naprav, delo za blizo dve leti kasneje dovršili, kakor je bilo do sedaj upati. Da bode zgradba tudi mnogo več denarja stala, kakor je bilo proračunjeno, je samo ob sebi umevno.

Lastnega očeta umoril je v Železnem brodu na Českem kmečki sin Hušek. Fant je imel znanje z dekletom, katero očetu ni bilo po volji. Sin je bil vsled tega tako razjarjen, da je sklenil se maščevati. Pričakal je toraj očeta z nabasano lovsko puško, skrit za neko pečino, ter je mimo prišlega v glavo vstrelil, ki je bil nato pri priči mrtev. Hudodelec se je potem sodnji sam zglasil.

Spovedniki so napravili štrajk v Monakoven na Bavarskem. Nobeden spovednik v mestnih bolnišnicah noče več spovedovati, odkar je pred kratkim on-dotni župan nekemu patru, ki je ženskam v spovednici nespodobna vprašanja stavil, službo odpovedal.

Dva vlaka sta skupaj trčila dne 26. decembra m. l. pri East-Paris v Severni Ameriki. 18 oseb je bilo mrtvih in 31 ranjenih.

Vrli koroški naprednjaki pri volitvah povsodi zmagajo, kjerkoli krepko in samozavestno nastopijo. Tako so zmagali dne 15. decb. v Žitari vesi, akoravno je tamkaj nasprotna klerikalna stranka vse moči napela, da bi svoje pristaše v občinski odbor spravila. Od 18 izvoljenih odbornikov so le 4 „čisto črne barve“. — Nadalje so zmagali naprednjaki v Rožeku, v Vetrinju, v Št. Vidu, Pliberku, v Škofidvoru in na mnogih drugih krajih. — Le tako naprej vrli, neustrašljivi Korošci! Imejte bistre oči, kakor se Vaša jezera blišče kot bistra očesca iz zelenih koroških livad, ter stojte trdno, kakor Vaše gore, ki klubujejo gromu, blisku in viharju. Sprejmite naš

prisrčen naprednjaški pozdrav!

21 let vzdian je bil od svojih lastnih starišev neki J. Ples v Jänersdorfu. Oče, star 90 let in mati stara 86 let sta proti komisiji izjavila, da je sin pred 21 leti znorel, ter da sta ga vsled tega imela v temnici zakovarjenega. Hrano sta mu podajala skozi edino odprtino, ki je bila na tej „luknji“. Občevati ni zamogel revež z nikomur. Ko ga je našla komisija ter rešila iz te grozne ječe, bil je grozen za gledati. Dolgi lasje so mu viseli raz glavo, na prstih je imel neizmerno dolge nohte, nesnaga se ga je držala po vsem životu; bil je videti sicer blazen, a nikakor nevaren. Ne ve se, ali je bil ob pamet že poprej, predno sta ga starca vzdiala, ali pa je še-le pozneje ob njo prišel. Oddali so ga v bolnišnico.

Grozna nesreča. V velikem mestu Čikago v Severni Ameriki nastal je dne 30. dec. v nekem gledališču med predstavo požar, vsled kojega je na stotine ljudi svoje življenje izgubilo. Brzobjavi (telegrami) poročajo, da je mrtvih in pogrešanih zavsem okoli tisoč oseb.

Turški napadi na kristjane ne prenehajo. Te dni so prilomastili ti okrutneži v kraj Tašlidijo ob Črnogorski meji ter tamkaj ropali, morili in požigali, da je bilo groza. Vojaki so sicer prišli kristjane braniti, toda prepozno; kajti turški roparji so se s svojim plenom že v varno zavetje umaknili, predno so vojaki tjekaj prišli.

Tatvina na pošti. V noči od starega na novo leto sta se dva kot pismožoški preoblečena tata zmuznila v poštni urad v Rimu, ter odnesla več paketov z vrednostnimi papirji. Rimski časnik „Tribuna“ trdi, da sta prebrisana ptička odnesla 300.000 frankov.

Zakaj gremo v krčmo? Nek modrijan si je to na sledeči način raztolmačil: V krčmo gremo, ker ne vemo, ali ni to zadnjikrat; ker je bolje, dati denar krčmarju, nego zdravniku; ker žena doma lažje dela, ako jo mož ne moti; ker v krčmi lahko zapovedujemo, doma pa moramo ubogati; ker žena ne gre z nami; ker nam streže jako ljubeznjiva natakariča; ker ljudje ne morejo slabo čez nas govoriti, ako sami med njimi sedimo; ker bi radi zvedli, zakaj nas drugega dne glava boli; ker pridemo tamkaj lahko s kakim zdravnikom ali odvetnikom skupaj, katerega zamoremo za svet vprašati, brez da bi mu plačali; ker žena nadležnim upnikom lahko z mirno vestjo zatrdi, da moža v resnici ni doma; ker doma ne smemo s pestjo ob mizo tolči, v krčmi pa slabodno; ker, ker itd., itd.

Gospodarske stvari.

Rudečica, šen ali pereči ogenj (Rotlauf) pri svinjah naglo nastopi: žival postane žalostna, ne je rada, videti je omotena kakor da bi bila pijana, dobi velike, krvave oči in včasih kozlja. Na rilcu, grlu, sprednjem in zadnjem delu života posebno pa na trebuhu se pokažejo rudeče lise, ki se v kratkem razširijo in združijo, tako, da postane celi trebuh rudeč, pozneje se spremeni v višnjevo in včasih v

črnkasto barvo. Medtem pa se tudi bolezen pohujša. Žival postane jako nemirna, se opoteka in trepeče, težko diha, koža na rilcu dobi bakreno barvo ali višnjevo rudečo; iz gobca in nosa teče krvav slez ali „šlajm“; blato in scavnica izostaneta in v 8 do 24 urah žival pogine. Vzrok tej bolezni, ki se najraje v poletnem času pokaže, je nesnažnost v piči in v hlevu, pokvarjena hrana, gnjiloba in plesnjoba v piči i. t. d. Najzanesljivejši pripomočki v obrambo proti tej nevarni bolezni so: da dajemo svinjam nezrelo sadje, ki samo z dreves naleti; da pridevamo piči malo klorovega apna (Chlorkalk) ali pa železnega vitrijola; da gnoj vproti izkidamo ter najmanj v tednu enkrat hlev čisto izmijemo. Svinjski dvori se morajo tudi večkrat osnažiti. Dobro je, živali večkrat na prosto spustiti ter jim hrano premenjavati.

Kedaj imamo konje napajati? Poskušnje so dokazale, da ni dobro, ako konje takoj po krmljenju napajamo, ker se tedaj zrnje (sipanje) neprebavljeno iz želodca izsplavi ter brez haska iz živali iztrebi. Ravno tako pa tudi ne gre, konje takoj po napajanju krmiti, eno se naj vrši za drugim namanj po preteku četrte ure.

Da se divjačina dolgo ohrani (če treba, tudi na tedne), naj se ista na poljubno velike kose razreže, dobro osoli, s slanino pretika (špika), s klinčki in čebulnimi koščeki nasadi ter v masti malo oprazi. Nato se denejo kosi v lonec, med nje pa celi poper, narezana čebula, frišne brinjeve jagode, malo citrone in nekaj soli, ter polijejo s pivnim jesihom (Bieressig), kateremu je polovica vode primešana, povrh pa na prst debelo z ledvično mastjo.

Kako se naj s praseta ravna. Ko so praseta deset tednov stara, daje se jim, ako je dovolj mleka pri hiši, tisto in sicer nezredčeno, ali pa z mlačno vodo zmešano; velja pa tudi posneto mleko ali pa takozvana putrovka, ki se dobivlja pri napravljanju surovega masla. Po nekod pravijo tej pijači „zmetki“. Zraven tega naj dobivajo praseta na debelo zmleti ječmen. Mleko naj se daje o mrzlem času mlačno, v vročini pa kolikor možno hladno. Ječmenov šrot se mora v jutro in zvečer z vrelo vodo popariti in potem primerno ohlajen pokladati, drugekrat pa se daje suh, nepoparjen. Za enkrat se daje desettedenskim prasatom po $\frac{1}{2}$ litra mleka, toraj na glavo in eden dan računjeno $2\frac{1}{2}$ litra. Zmletega ječmena se daje po $\frac{1}{2}$ kg na dan, ako se pa opazi, da praseta več potrebujejo, tedaj se naj da nekoliko več. Pozna se to na tem, da živali še tudi po krmljenju krulijo. Po malen se začne tudi kuhan krompir in sadje dajati. Posebno zadnje pujčkom prav dobro tekne, in je za nje tudi zdravo.

Pisma uredništva.

Dopisniku od sv. Trojice v Slov. Gor. Ne gre, je preosebno. Prosimo ob priložnosti kaj družega. Pozdrav!

Dopisniku iz Storé: Preosebno; ni za tisk.

Našim cenjenim dopisnikom iz različnih krajev: Prosimo Vas potrpljenja, ker nam ni mogoče tokrat vsem ustreči. Pride drugokrat na vrsto. Pozdrav!

G. dopisnik iz Slivnice! Odpustite njim, saj ne vejo kaj delajo! Ob priliki! —

Loterijske številke.

Gradec, dne 2. januarja: 89, 63, 31, 74, 69.
Trst, dne 24. decembra: 38, 40, 85, 44, 29.

Na prebavljalne organe se mora paziti, kajti ni nobenega drugega organa v človeškem telesu, ki bi vsled najmanjšega motenja tako obširno vplival na druge organe in istim pripravjal najhujše nasledke. Pazi se na prebavljalne organe, ako si prizadevamo njihovo delo olajšati stem, da vzbujamo delavnost prebavljanja in podpiramo čistilne funkcije prebavljalnih organov z milo odvajajočim sredstvom. Tako sredstvo imamo in sicer že 40 let najbolj znano dr. Rosa balzam za želodec iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Dobiva se pa tudi v takajšni lekarni g. Behrbalka.

Ena najkрасnejših pridobitev za zdravje in blaginjo je izvesto slastna kava, ki si je, izdelana po Kathreinerjevem načinu, daes že osvojila ves omikani svet in sosebno skoro vsako družinsko mizo. Zakaj kot rodbinska kava ima zmes iz brezprimerne prednosti glede okusa, zdravja in prihranka, da jo ne sme prezirati nobena skrbna gospodinja. Fini vonj po zrnati kavi, ki daje Kathreinerjevi Kneippovi sladni kavi posebno priznanje, povišuje kot primes priljubljeni okus zroate kave; ta pijača tekne izvrstno in zdravniški jo kot koristno in redilno priporočajo zlasti ženskam in otrokom. Če so Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo že tedaj, ko se je pojavila, označili za „kavo prihodnosti“, se je ta smela beseda dandanes že deloma izpolnila in izpolnjevala se bo po desedanjih izkušnjah čimdalje bolj. Važno pa je, da vedno rabite le pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo; zato je treba pri nakupovanju izrečno poudarjati ime „Kathreiner“ in jemati edino izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp. Ogiblite se torej skrbno vseh posnemkov in tudi ne kupujte nikoli kaj takega, kar se odtehtuje odprto.

Kmetijska zadruga v Ptuj.

Na zahtevanje nekaterih posestnikov vinogradov predaval bode gospod Jos. Leskoschegg v sredo dne 13. januarja t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni „pri novem svetu“ („Zur neuen Welt“) o napravah za odvajanje vode v vinogradih. K temu predavanju je vsakdor povabljen.

V Ptuj, dne 7. januarja 1904.

Predstojništvo.

Ekonom (Štajerc)

več vseh gospodarskih opravil, se priporoča v službo. Službo zamore že 1. januarja 1904 nastopiti, če pa treba, tudi pozneje. Naslov: **Jožef Raček, grad Hölzenegg na Vrhniki (Oberlaibach, Krain).** 1160

Josef Goriupp

usnar v Ptuj. Bürgergasse št. 11. od dravskega mosta navzgor.

Moja usnarska obrt je najstarejša v celem mestu Ptuj, ker se je že ustanovila v letu 1752.

Jaz kupujem konjske, goveje, svinjske in telečje kože po najvišjih cenah.

Izdelujem tudi iz vsakovrstnih kož po najnovejši modi usnje (leder) in zahtevam za to zelo malo plačil.

Priporočam tudi vsem čevljarjem mojo veliko zalogo vsakovrstnih izdelanih kož in vseh v to stroko spadajočih reči, katere prodajam na debelo in na drobno. Pismenim naročilom se takoj ustrezem.

1124

S spoštovanjem

Josef Goriupp, usnar v Ptuj, Bürgergasse št. 11.